DJES
DANISH JOURNAL OF EDUCATION STUDIES

REJSEBERETNINGER FRA KINA

DECEMBER 2025

Steen Nepper Larsen
Lektor, DPU

REJSEBERETNING
OKTOBER 2026
PUBLICERET ONLINE

Kolofon

Redaktører
Miriam Madsen (chefredaktør), Kim Holflod, Karina Kiær, Bea Møller Schmidt, Julie Reng Andersen, Katrine Mygind Bach, Simon Langkjær, Nanna Bregnballe, Daniel Kardyb, Oliver Asmund Bornemann & Jan Thorhauge Frederiksen

Nummer
Årgang 4, nr. 2/2026, publiceret fortløbende

Artikeltype
Rejseberetning

Adresse
Department for Education Studies
DPU, Aarhus University
Tuborgvej 164, 2400 Copenhagen NV:
djes@edu.au.dk
https://tidsskrift.dk/tidsskriftforuddannelsesvidens/index
ISSN: 2794-3445

Visuel Identitet
Puk Dam Sørensen

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License

OKTOBER 2026
PUBLICERET ONLINE

REJSEBERETNINGER FRA KINA

DECEMBER 2025

STEEN NEPPER LARSEN
LEKTOR, DPU

Abstract
I 2025 blev jeg inviteret til Kina for at holde forelæsninger på hhv. Zhenjiang, Yangzhou og Shanghai Universitet. Det skyldtes, at jeg sammen med den verdenskendte uddannelsesstatistiker og uddannelsespolitiske influencer John Hattie udgav *The Purposes of Education. A Conversation between John Hattie and Steen Nepper Larsen* i 2020 (Routledge), der udkom på kinesisk i efteråret 2024 (Routledge China).

Essayet hér former sig som en række sanse- og refleksionstætte rejseberetninger. Højlydt drøftes det, om jeg blev misbrugt, da jeg blev citeret offentligt for noget, jeg aldrig havde sagt. Kom jeg til at optræde som en legitimerende og nyttig idiot for et styre, jeg ikke sympatiserer med? Helt sikkert.

Skulle jeg så hellere have undladt at tage til Kina og udveksle tanker med pædagogiske aktører og akademiske kolleger? Nej, ikke mindst fordi der i momenter var tale om virkelige møder med kinesiske forskere og studerende, og fordi jeg efterfølgende kan sprede mine erfaringer i *DJES*-regi.

Keywords: Kina; universiteter; (ud)dannelse; international udveksling; overvågning; nyttig idiot?

0. Trigger warnings

Hvorfor vælge rejseberetningen som fremstillingsform efter en 14-dages forelæsningsturné i Kina? Hvorfor skrive essayistisk, dvs. i en afprøvende stil med poetisk-æstetiske virkemidler midt i et uddannelsesvidenskabeligt tidsskrift? Hvorfor servere aforismer, dvs. behjertede forsøg på at fortætte skriftperler? Det er der flere grunde til og begrundelser for.

For det første bygger rejseberetningerne neden for på selekterede oplevelsers transformation til fortolkning og skrift og ikke på et grundigt og langstrakt feltarbejde i Østerlandet, endsige på en masse interviews med vægtige og vidende aktører i det store land. For det andet er der næppe noget af det, jeg skriver, der kan eller skal generaliseres. For det tredje er det mit håb, at den på én gang fænomenologisk-registrerende og kritisk-teoretisk-reflekterende stil er passende til emnet: det tankevækkende møde med det kinesiske uddannelsessystem i mindre aftapninger. For det fjerde giver de stemningsmættede og farverige rejseberetninger i essayets form - med aforetisk-lingvistiske overtoner og momentvise 'koagulationer' - mulighed for at give mæle til andet og mere end noget 'rent' uddannelsesinstitutionelt og uddannelsesvidenskabeligt; det være sig interessante, informative og velskrevne policyanalyser, kortlægning af uddannelsespolitiske rationaler, bæredygtighedsprojekter inden for uddannelsessektoren og/eller teoribårne empiriske undersøgelser.

Mit formmæssige og stilistiske ideal er parataksen, dvs. en manifest retorisk faible for ligestillede sætninger. Eller med Theodor W. Adornos ord: Hvér sætning i en tekst skal stå lige langt fra midten. Sætninger skal ikke fremstå som undskyldninger for sig selv eller som opvarmningsbands til de store navne, men have noget sandt at sige. Ingen sætninger må fungere som fyldstof eller træde vande med servile indledninger, servilt læserpludder og substansløse henvisninger til følge. Samtidig må det sikkert erkendes, at den negative effekt af ikke at ville foregribe, forhåndspræsentere og referere kan risikere at være den, at målrettede læsere irriteres og falder fra, før de når til den finale rejseberetning XI nedenfor, der vil vise sig at emme af etiske anfægtelser af principiel karakter, hvad angår rejser til og udvekslinger med totalitære regimers uddannelsessystemer og de professionelle og menneskelige aktører inden for disse.

Læst i et postkolonialistisk-kritisk perspektiv er der ingen tvivl om, at jeg mere eller mindre ufrivilligt kommer til at eksotisere og 'fjernorientalisere' mange af de for undertegnede fremmedartede hændelser og mennesker, jeg møder på min vej i Kina. Men for én, der aldrig tidligere har gæstet dette gigantiske folkerige rige, var der tale om en uafrystelig 'real-eksotisk' strøm af oplevelser tilsat pågående bevidsthedsstrømme i mødet med de(t) fremmede.

Selvfølgelig kan kinesisk kultur præsenteres og repræsenteres på andre måder, end det kommer til at ske her. Som bekendt er intet blik uskyldigt, og mit er vesterlandsk, frihedselskende, samfunds- og statskritisk.

I en uddannelsesvidenskabelig kontekst skal mit bidrag læses som en invitation til og et bud på, hvordan internationale møder med kolleger og studerende kan skrives frem på en alternativ facon. Dertil kommer en række principielle overvejelser over, om det kan undgås at agere som nyttig idiot, når man gæster og lade sig opvarte af et totalitært regime.

* * * * *

I. From China with love

Beretninger fra 'Riget i midten', ca. 10.000 km mod øst, byder sig til i form af et større bombardement 24-7 af sanseindtryk og refleksioner i samværet med dette særegne, på en gang nysgerrige, båndlagte, stolte, medtænkende, grublende, superhøflige, tilbageholdende, generøse og generte universitetsfolk i alderen 20 til 60. Tilsat indtagelsen af nudler, ris, tynde komave-slices, sære velsmagende fisk, lækre sprøde grøntsager, grøn te ad libitum, stærke sojasupper, blodige gåsebryststykker og kolde øl med umage, men nogenlunde håndtérlige spisepinde i hænderne. Ingen brød, ost, frisk mælk, rosiner, mysli, endsige mine elskede grovvalsede havregryn. Men det går 'alligevel' udmærket for sig for "Professor Larsen", som jeg konsekvent tituleres, her på mit store luksuriøse hotelværelse på sjette sal med udsigt over Yangtzefloden - 'påsat' store skibe og blå kraner i horisonten - med varme brusebade ad libitum og hvide frotténåndklæder i metermål og overraskende velfungerende net- og e-mail-kontakt - omend Google, Signal og WhatsApp ikke virker hér.

Gigantiske umuligt afkodelige, men sikkert opbyggelige, manende, truende, foreskrivende, deklamatoriske og anmassende kinesiske politiske slogans på veje, bygninger og vægge i auditorier og lydløse elscootere med driverbeskyttende og flagrende farverige frakkeskøder i bogstaveligste forstand og dyre kinesiske og vestlige biler overalt på campus. Her bor 45.000 meget ungt udseende studerende på vildt høje grå betonkollegier med individuelt udhængende plastikfirkantede aircon-kasser, ofte kørende rundt på alt for små gule studentercykler – klart bevidnende at one size does not fit all…

Foredraget for de lærerstuderende på uni. og deres lærere i forgårs om pædagogik i filosofisk aftapning gik meget fint og intenst for sig - ligeledes morgenbesøget på en folkeskole i Zhongshan for 6- til 12-årige børn, i alt 1060 elever i 31 klasser - meget rørende at få overrakt en masse små hjemmelavede pandabjørne af 10-årige piger og drenge med glade øjne i kølvandet på en engelskundervisning for 42 koncentrerede og stærkt disciplinerede børn i én klasse. En yngre lærer agerede foran en meget aktiv edu-tech-tavle og inviterede til både kollektiv oplæsning og individuel overhøring: he is, she is, they are på bedste beskub. Så holdt jeg et Adorno-ikke-identitetsadvokerende hypernørdet eftermiddagsforedrag for opvakte filosofiske og marxistisk sindede (eller påtvungne) studerende og forskere… efterfulgt af en meget frimodig middag i godt selskab med fem studerende på en studenterknejpe på campus.

De fortalte om lærere, der ikke havde tid til dem og reflekterede over en række kinesiske sår (herunder: kulturrevolutionen), fortielser i deres egne familier, og et ungt kærestepar, der ikke måtte bo sammen, forekom mig at være ramt af en trist udvejsløshed. Én ville ikke drikke øl for ikke at risikere at blive 'for tyk', og videre gik beretninger om kedelige undervisningsformer ('marxisme'-timerne, 'Sovjetmarxismen') og drømmen om ad åre at komme til at lære og mestre bedre engelsk.

Senere skulle der tales om dansk uddannelseshistorie fra 1814 til i dag - herunder folkeskolens udvikling, den særegne og attråværdige højskole fra 1844 og frem og 1960-1970'ernes universitetsændringer (fagligt, pædagogisk, politisk). Mine fortællinger på gader og stræder om den eksamensfrie danske højskole har allerede fået smilet frem hos mange af de hårdtarbejdende, evindeligt til næste time og eksamen sig lydigt forberedende kinesiske studerende, men også vantro spørgsmål. Hvordan er det dog muligt? For her i Kina holdes end ikke weekend på universitetet, og der er tit forelæsninger om aftenen.

II. John Hattie og Nepper Larsen på kinesisk

Grunden til, at jeg overhovedet er blevet inviteret til Kina, er, at den bog på 330 sider, jeg i 2020 udgav sammen med den verdenskendte uddannelsesstatistiker og uddannelsespolitiske influencer John Hattie fra Melbourne University i Australien på forlaget Routledge: *The Purposes of Education. A Conversation between John Hattie and Steen Nepper Larsen* (Hattie & Larsen, 2020), blev oversat til og udgivet på kinesisk i efteråret 2024 af forlaget Routledge China til både Hatties og min behagelige overraskelse.

Hatties indflydelsesrige metastudier over de faktorer, der har størst effekt for 'læringen', og hans credo om 'visible learning' (synlig læring) interesserer mange af de kinesiske kolleger og studerende inden for uddannelsesvidenskab og pædagogik – ikke mindst på læreruddannelsen. Thi hvem vil ikke gerne være effektive og læringsmaksimerende.

Jeg gør mit bedste for at sandsynliggøre, at synlighedsparadigmet producerer blindheder, og at læring' er et mistrøstigt, substans- og subjektløst begreb ved bl.a. at henvise til min artikel fra 2019: "Blindness in Seeing: A Philosophical Critique of the Visible Learning Paradigm in Education" (Larsen, 2019).

Jeg slår på tromme for kritisk tænkning, eksistentiel frihed og et revitaliseret dannelsesbegreb.

III. Oversættelser

Forelæsningerne, jeg holder, bliver af de fleste studerende tydet via tændte mobiltelefoner, der løbende oversætter, hvad jeg siger, til en hær af kinesiske skrifttegn på displayet; thi de fleste studerendes engelskkyndighed lader meget overraskende meget tilbage at ønske og kunne.

Når de tager mod til sig til at ville stille spørgsmål i plenum, hvisker de som oftest først til maskinen på kinesisk, som den så fluks oversætter til engelsk, hvorefter de uden helt korrekte endsige lydligt forståelige og semantisk let afkodelige betoninger læser deres spørgsmål op direkte fra skærmen.

Andre studerende er tydeligvis anderswo engagiert på sociale medier fra start til slut og forstår ikke, eller også er de fløjtende ligeglade, når jeg lader dem forstå, at vi alle må bestræbe os på ikke at vise disrespekt for den fælles situation og sag eller miskende den talende og spørgende medstuderende med noget på hjerte.

IV. Intimt

De fleste kinesiske studerende, jeg møder, forekommer mig tilbageholdende og underspille(n)de. Men så sker det, at en filosofistuderende viser mig sit personlige til kinesisk oversatte eksemplar af Martin Heideggers *Væren og tid* fyldt med små præcist placerede indstik - i form af plastiklapper i mange farver - og sirlige kinesiske skrifttegn - i form af kalligrafisk medtænkende noter spredt ud over de 500 sider.

Det var mere intimt end intimt - selvom det skete midt i det offentlige rum på Yangzhou Universitet i kølvandet på min forelæsning på en time og ti minutter afholdt for noget i retning af 30 studerende og deres næsten endnu mere generte lærere udformet som en ramsaltet kritik af edu. tech. AI og ivrigt advokerende for et alternativ i form af embodied cognition, klassikerlæsning og selvstændig tænkning i en langt mere analog o'reel' menneskeintelligent verden.

Det var lige til at blive rørt af i det ellers sjælløse kinesiske universitetsauditorium.

Men hvor er de unge kinesiske mænd? De læser i hvert fald ikke Philosophy of Education. Hun var i øvrigt i færd med at læse det famøse, stridsomme og slidstærke værk fra 1927 for anden gang.

Få dage efter gik jeg først forbi en stor bygning, der husede uddannelserne for vocational training (dvs. de faglige håndværksprægede uddannelser), og dernæst forbi ingeniør- og datalogiuddannelserne. Det var midt på dagen og tid til at spise frokost på de store spisesale på campus, og her var der stort set ingen kvinder på gaden.

V. I skærende kontrast

I skærende kontrast til den Heidegger-læsende kvindes etos stod Maos vanvittige budskab, der blev lanceret d. 26. juni 1965 midt under Kulturrevolutionen: "Jo flere bøger man læser, desto dummere bliver man."

Som Jung Chang skriver på side 518 i *Vilde svaner. Tre døtre af Kina* (opr. udg. i 1991), tilbød lægerne ofte bønderne en "magisk kur". Læger kunne produceres på samlebånd – såkaldte 'barfodslæger'. "Det er slet ikke nødvendigt at have så meget formel uddannelse", proklamerede den store rorgænger. "De bør især lære at højne deres standard gennem praktisk arbejde."

60 år senere forsøger staten Kina på biopolitisk vis at ægge landets kvinder til at få flere børn. Det sker via økonomiske incitamenter og ekstraskat på prævention. Der fødes nemlig for få børn i det store land. Etbarnspolitikken breder sig i folkedybet uden at være en lov, som i 'gamle' dage (i 1979). Konsekvensen bliver, at befolkningen ældes, og at fødselsraten falder. Nu ønsker de unge kvinder uddannelse og handlefrihed og ikke store børneflokke. "Det er kun muligt at have et barn i vores familie", siger et professorpar fra universitetet - nærmest i kor - under en hyggelig middag på en fornem Hot Pot restaurant med deltagelse af deres opvakte 10-årige datter i Zhenjiang.

Det fører til, at folkeskoler bliver lukket rundt omkring i landet, og at de læreruddannede 'får lov til' at læse videre på universitetet i 5-6-7-8 år, da landet nok ikke kan tåle - endsige legitimere at producere kandidater til arbejdsløshed.

I et uddannelsespolitisk dansk perspektiv, hvor uddannelser næsten ikke kan blive korte og effektive nok, hvis vi spørger staten, ligner Kina umiddelbart et lykkeland, om end tvangen til at tage en laaaaang uddannelse uden udsigt til at få job i den anden ende nok heller ikke byder sig til som en vederkvægende løsning.

VI. Global evalueringsfeber

En kollega fra Shanghai Universitet bedyrede mig over en frokost i en velassorteret studenterkantine, at ingen af lærerne tør at slå ned på de kinesiske studerendes private og digitalt assisterede fraværsvendte medieoverforbrug på pc'ere og mobiltelefoner i timerne in class; thi lærerne er afhængige af gode evalueringsresultater, ikke mindst de unge, der ikke er fastansatte. Formaster underviserne sig til at skælde ud eller stille for store faglige krav og sætter vanskelige tekster på pensum, så vanker der afrejse ved årets sidste kasse 1 i form af fatalt dårlige evalueringer.

VII. Usamtidigheder

Ikke langt fra hovedstrøgene igennem Shanghai, hvori der bor og lever svimlende 30 millioner indbyggere, finder man nogle ydmyge gader og fattige kvarterer. Her sorterer mennesker affald, skræller plastik af kobberledninger og transporterer bjerge af sammenpressede papkasser på spinkle cykelvogne, som om vi befandt os i Vietnam, som blev gæstet af undertegnede i 2008. Side om side med store europæiske og kinesiske elbiler leves det nøjsomme og cirkulært-økonomiske liv i lavt gear.

Midt på turistgaden i den gamle pittoreske by i Zhengzhou sælges der glaserede ænder, hovedløse kogte gæs, udbankede sølvsmykker, sirlige vifter, mobiltelefoner, eksotiske grøntsager og koloreret slik i massevis. 3-4 meter lange sukkerrør byder sig til. De forbipasserende kan bede om at få hugget et frisk stykke af. Jeg manøvrerer mig uden om en kæmpestor sæk med 50-100 afhuggede sorte klove med stride grå hår på benstumperne. Der kan ikke være langt til slagtescenen et sted i 'provinsen', for de uforlignelige lækkerier ligger ikke på køl. Skal disse nedre koben mon bruges til suppe?

Gamle mænd venter dagen lang i ivrig konkurrence med hinanden på at trække dovent flanerende mennesker med trætte ben gennem gademylderet på rødlakerede vogne med bløde sæder. Højt over os svæver flyvemaskinerne i en noget anden fart. Turistmasserne og forretningsfolket skal luftes behørigt på de globale himmelstrøg.

Noget helt andet er, at det forekommer en vesterlænding, opvokset i lyset af dønningerne efter 1968, meget besynderligt at få udpeget såkaldte kvinde- og mandekollegier på campus og få slået fast i mødet med mine spørgsmål, som var det historiske mindesmærker, de blev bedt om fortælle nærmere om, at de selvfølgelig ikke må komme på det modsatte køns *dorm*.

I en 'filosofiklasse' i kølvandet på et af mine kritiske foredrag om AI serverer en universitetskollega på elegant engelsk og helt uden blusel en konstatering, der på mindst to måder synes at blotlægge en marxistisk-materialistisk nerve (1: de studerende har ikke adgang til hinanden på de kønsopdelte kollegieværelser på campus, og det er dyrt at muntre sig på hotel; 2: AI er efterhånden allestedsnærværende, 'gratis' og menneskesubstituerende): 'For mange unge kinesiske studerende er det meget indviklet at have et kæresteforhold i dag. Derfor er det lettere for mange unge at udvikle en personlig og følelsesmæssig relation til AI. Den kan også programmeres til at savne en og til at ville gøre det hele godt igen efter et skænderi'.[1]

Imens fornemmer jeg - men det kan være indbildning eller noget, jeg på pervers vis gerne vil se - at de mange unge studerende, der sidder yderst langs væggene i auditoriet, slår blikket ned. Så spørger den hudflettende kollega mig direkte: 'Hvad synes du om denne tendens?'. Lettere overrumplet svarer jeg: 'Det er jeg ked af at høre; jeg bliver trist til mode, når jeg hører dig berette om de kinesiske studerendes vilkår. Til enhver tid og alle steder i verden er jeg tilhænger af frie menneskelige møder og foretrækker carnal pleasures frem for maskinkontakt'.

[1] Se kinesisk omtale af mit AI-oplæg: Xiuhui & Jie (2025)

VIII. Pavens netværk - katolsk kinesisk luksus

Her kommer en beretning fra en vild dag. Prof. Zhengmai Peng (en meget sympatisk herre fra Shanghai Uni., f. 1969) har oversat 37 bøger til kinesisk, herunder 10 (SIC! - sikke en skæbne) Hattie-bøger og en lang række værker af Nietzsche (hér angivet med de tyske standardforkortelser: *ÜdZuB, VNuNdHfdL, UB, GD* ...), Dewey, Hegel etc.

En af hans tidligere studerende viste sig at være Dean på et kæmpestort katolsk kirkekompleks en time vest for byen, bygget i hhv. 1986 og 2007 af ædelt italiensk marmor. Her kunne de store forhold besigtiges - alt sammen doneret af rige amerikanske og italienske katolikker, optrædende med navns nævnelse med guldbogstaver på hvide vægge.

Omkring 3% af kineserne er katolikker (dvs. ca. 40 millioner). Der skulle derudover være ca. 70 millioner reformerte kristne lutheranere og calvinister - men de fylder ikke helt så meget i landskabet, da de efter sigende samles i "home churches".

Vi bekravlede et mindre bjerg og en tæt bambusskov for at besigtige de rolige omgivelser fra oven fra den store 'gamle' kirke på toppen (bygget i 1925 som en kopi af forskellige italienske kirker og tårne). Herfra kunne vi også se, hvor den kinesiske overklasse bor i kæmpestore, indhegnede villaer.

Det hele mundede ud i en overordentlig generøs middag på en lokal luksusrestaurant kørsel tilbage til hotellet i en cremefarvet katolsk luksustaxi af amerikansk oprindelse. Ved min side under middagen sad en internationalt udseende kinesisk herre (f. i 1985), der just var kommet hjem efter otte års studier i Washington DC (hvor han bl.a. havde studeret amerikaneren Alistair McIntyres filosofi og specialiseret sig i local community dyder, optaget som han var af nære forpligtelser og fællesskaber etc.).

IX. Ansigtsgenkendelse – overvågning – kontrol

Ønsker man at komme ind på universitetets campus, tage toget eller besøge et museum, overvåges og kontrolleres man. Porten åbner sig først for de studerende, når de ansigtsgenkendes af små kameraer ved gaten. Den centrale side i mit pas gennemfotograferes på stationer og på tærsklen mindesmærker og kulturelle institutioner. Det sker ved en særlig skranke for ikke-kinesere.

Alle menneskelige ind-, ud- og overgange bogføres digitalt - efterfølgende kan alle menneskers bevægelser og møder således rekonstrueres. Sporene af koordinatskift og opholdstider bestemte steder lagres også via de allestedsnærværende og altid tændte mobiltelefoner. For udenlandske gæster begynder det hele i den kinesiske ankomstlufthavn, hvor ens biometriske data høstes fra fingre og kontrafej.

X. Forivrethed i indercirklen

Tiden er knap den sidste dag på universitetet i Shanghai, så jeg bliver bedt om at holde to forelæsninger i løbet af to timer en eftermiddag i december. Den første betitledes: "What is Pedagogy? Fundamental Philosophical Proposals" - og den næste: "Does Capital possess a Civilizing Influence (as Marx claimed in *Grundrisse*, 1857)?". For enden af det lange ovale bord – til højbords i indercirklen – sidder professor Pengs ph.d.-studerende i 40'erne.

Vedkommende har forberedt en lang række meget tekstnære anglificerede spørgsmål til den anden forelæsning og kan næsten ikke vente med at få dem stillet. Så i det øjeblik jeg afslutter min første forelæsning om de filosofiske perspektiver på pædagogik og dannelse, vælter det frem med spidsfindige spørgsmål angående relationen mellem forskellige begreber og argumenter i Marx' *Økonomisk-filosofiske skrifter* (1844) og *Grundrisse* (1857).

Forsigtigt forsøger jeg at fremføre, at jeg jo ikke har holdt mit andet foredrag endnu, og at de gode spørgsmål nok derfor vil passe bedre til at blive stillet og besvaret efter anden halvleg – mens jeg i mit stille sind tænker, at den ph.d.-studerende enten slet ikke har forstået, hvad jeg har talt om, eller at vedkommende var så forivret og forhippet på at få stillet de forberedte spørgsmål, så det var umuligt at formå at lytte til min første 50 minutters forelæsning. Det lykkes mig at få den utålmodige til at gemme og genstille spørgsmålene, og professoren bedyrer mig i pausen, at der ikke var tale om et fatalt ansigtstab. Men det ville nok have været tilfældet i den vestlige verden…

XI. Til citat

Mit besøg på den kinesiske folkeskole Dayushan Campus på Zhongshan Road Primary School fik et eftermæle på WeChat. Neden for følger fire let redigerede oversættelser fra det offentliggjorte link (Xinran, Dan, & Chen, 2025). Tekststykkerne kobles sammen med en lang række smilende og glade fotos fra skolen med de 1060 børn.

> **Dansk pædagogisk professor besøgte skole for at udforske nye veje inden for kinesisk og udenlandsk uddannelse**
>
> Efterfølgende fungerede studenterrepræsentanterne Wang Zixin, Wang Jiawi og Lu Ruipeng som 'engelske guides' og ledte professoren rundt på campus. Om efteråret er der 'Yuyuan' i klasseværelset med lyse vindue og tosprogede billedbøger i det særlige læsehjørne. I den veludstyrede læsesal stoppede professor Larsen for at tage billeder og sukkede: "Det integrerer perfekt traditionel kultur med moderne pædagogiske koncepter og skaber et levende vækstrum for børn."

I konferencelokalet modtog Zhu Muzhangs og Chen Yinuos engelske talere fuldt bifald. Flydende udtale, selvsikre udtryk og smittende kropssprog demonstrerer det solide fundament i vores skoles engelskundervisning. Professor Larsen lyttede opmærksomt gennem hele processen og tog initiativ til at give en elev hånd efter undervisningen: "Din tale fik mig til at se det ubegrænsede potentiale hos kinesiske børn!"

Endelig gik professor Larsen ind i klasse 4 for at observere hr. Qian Juns engelsktime. I klasseværelset stimulerer lærere elevernes interesse gennem situationsspil, gruppekonkurrencer osv., og eleverne deltager aktivt og udtrykker sig modigt. Efter timen kommenterede professoren: "Denne klasse indkapsler fuldt ud det elevcentrerede undervisningskoncept, og samspillet mellem lærere og studerende er naturligt og effektivt, hvilket er værd at lære af!"

Ankomsten af professor Larsen og hans følge bragte masser af friskhed til campus! Med denne værdifulde udveksling vil Dayushan Campus på Zhongshan Road Primary School fortsætte med at udforske mere levende og interessante måder at uddanne folk på, vande hvert barns hjerte og hjælpe børn med at vokse op til at blive gode teenagere i den nye æra med brede horisonter og kærlighedsliv.

* * *

NB: Intet af det, jeg citeres for, har jeg sagt. De tre – på sin vis meget bemærkelsesværdige - citater lægger mig smagfulde ord i munden, der glamourøst akkompagnerer skolens ideologiske profil og selvforståelse som en del af et selvbevidst kinesisk uddannelsessystem på vej frem.

Således er det næppe tilfældigt, at jeg bliver 'citeret' for, at arven må og skal fornys, at elevpotentialerealiseringen må sikres, og at der må en horisontaliserende pædagogisk fornyelse til. Et forældet top-down-udenadslære-princip hører fortiden til. Det har 'systemet' indset.

Blev jeg misbrugt? Ja! Kom jeg til at optræde som en legitimerende og smånaiv papfigur for et styre, jeg i bund og grund ikke sympatiserer med? Ja! M.a.o.: En nyttig idiot serviceret i hoved og r.. med alt betalt af regimet: flyrejse t/r, ophold, generøse middage.

Skulle jeg have ladet være med at gæste skolen – og i det hele taget undladt at tage til Kina og udveksle tanker med pædagogiske aktører og akademiske kolleger? Det er jeg ikke så sikker på. Ikke mindst fordi der i momenter var tale om virkelige møder med kinesiske kolleger og studerende, og fordi jeg efterfølgende kan sprede mine erfaringer i DJES-regi.

Dertil kom, at jeg blev bedt om at holde en tale til 'Kina'. Således skulle denne ikke censurerede video af fem minutters varighed efter sigende være blevet set af millioner af kinesere. Se Wenxin (2026).

PS: En noget mere nøgtern og redelig beretning fra Kina om min optræden – skrevet i en noget anden tone end den jubelrapport, der fremvises oven for, tikkede ind på PC'en i juni 2026 i form af en beretning om en dobbeltforelæsning på Institut for International og Komparativ Uddannelse, Fakultet for Uddannelse, East China Normal University i Shanghai. Se Yang (2026).

Det er åbenbart ikke alle kinesiske uddannelsesaktører, der har behov for eller tvinges til at hænge superlativer til tørre i den politiske kontrollerede offentlighed.

En dansk ph.d.-studerende, der netop har afleveret sin afhandling om dansk marxisme i Kina skrevet på kinesisk(!), bedyrer mig, at jeg skal vide, at det, der umiddelbart forekom mig at være en forfalsket og ideologisk inficeret fremstilling af mit besøg på skolen, snarere skal læses som en høflighedsgestus og en standardformulering.

* * * * *

Referencer

Hattie, J., & **Larsen**, S. N. (2020). The purposes of education: a conversation between John Hattie and Steen Nepper Larsen (1st ed.). Routledge.

Larsen, S. N. (2019). Blindness in Seeing: A Philosophical Critique of the Visible Learning Paradigm in Education. Education Sciences, 9(1), 47. https://doi.org/10.3390/educsci9010047

Wenxin, Z. (2026). 教育家精神百人百讲 | 比较与互鉴：五国学者跨域共话教育家精神 [One Hundred Lectures by One Hundred Educators on the Spirit of Educators | Comparison and Mutual Learning: Scholars from Five Countries Discuss the Spirit of Educators Across Borders]. Retrieved from https://mp.weixin.qq.com/s/eFc24CdLss2LOoE1d7caSg

Xinran, W., **Dan**, W., & **Chen**, C. (2025). 丹麦教育学教授来访 共探中外教育新路径 [Danish education professors visit to explore new paths in Chinese and foreign education]. Retrieved from https://mp.weixin.qq.com/s?__biz=MzIwNzY5NDgwMA==&mid=2247528566&idx=1&sn=fdaab806c00119b758fe9f1d6d542fef&chksm=9610867f1c810dc6d30ea4b00353e66c6f230db76a61759e832db7bc0cede714e15098f364e2&mpshare=1&scene=1&srcid=12205LA2h7scnO3r353JmU6I&sharer_shareinfo=123e984a48288bdee038c492aa5eb2de&sharer_shareinfo_first=123e984a48288bdee038c492aa5eb2de#rd

Xiuhui, L., & **Jie**, T. (2025). 学术分享｜斯滕・内佩尔・拉森：The power of thinking in the age of AI [Academic Sharing | Sten Neper Larsen: The Power of Thinking in the Age of AI]. Retrieved from: https://mp.weixin.qq.com/s?__biz=MzkyMzE1MTEzNQ==&mid=2247488747&idx=1&sn=b32459c48ece5a44e482a70452473a18&chksm=c0b1148eec457661c6fa7080ffd36f868314174bc54d2224f1cbf388f9757c6478989e64a5d0&mpshare=1&scene=1&srcid=1220IfC3vA5WptCUdrJ8JTcK&sharer_shareinfo=053124686685deefe42805089ef03b75&sharer_shareinfo_first=053124686685deefe42805089ef03b75#rd
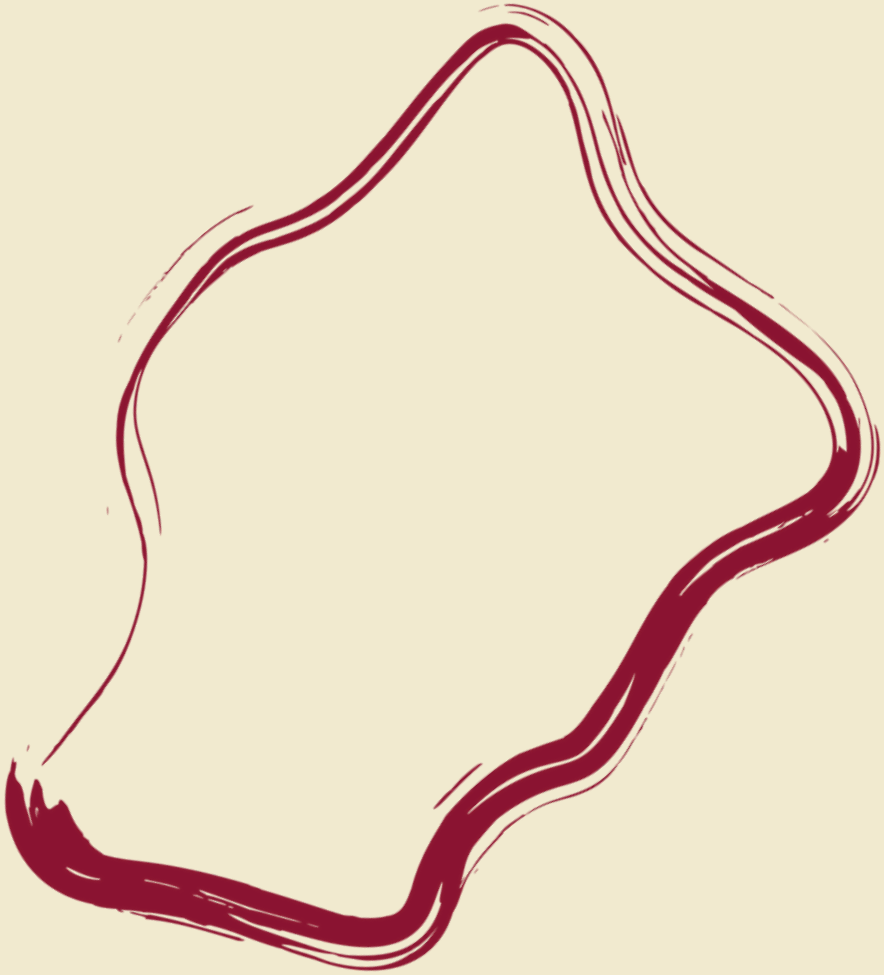
Yang, L. (2026). 讲座回顾 | 从“可见学习”到“文明化资本”：斯廷·内珀·拉森的两次哲学追问 [Lecture Review | From "Visible Learning" to "Civilizational Capital": Stin Neper Larsen's Two Philosophical Inquiries]. Retrieved from https://mp.weixin.qq.com/s/xVBOv1lfCBJeXo7FXKxd2w